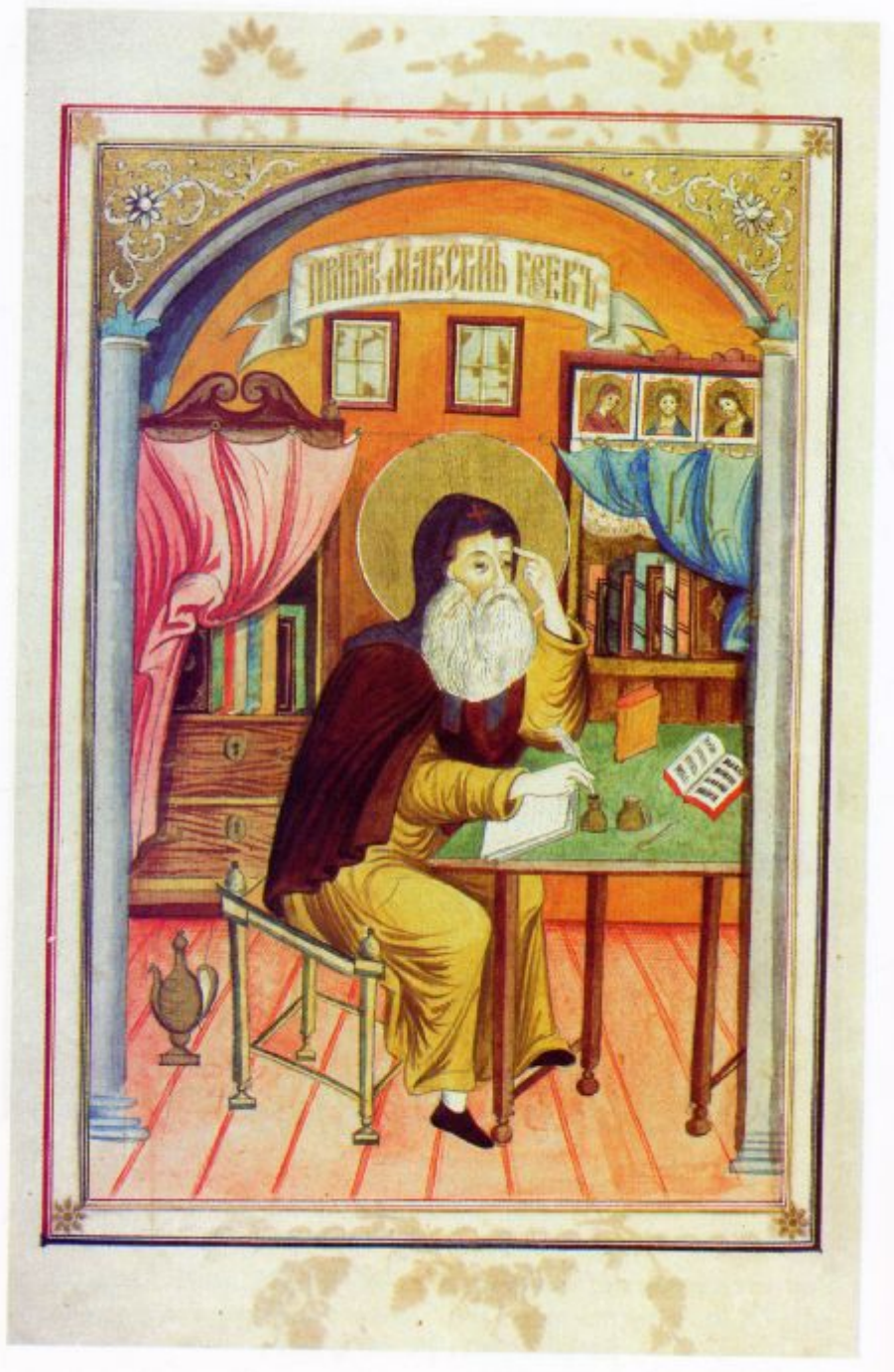

Λόγος ΙΔ´ - Προς όσους σκοπεύουν χωρίς νόμιμη δικαιολογία να εγκαταλείψουν τής γυναίκες τους και να γίνουν μοναχοί

[Αφιέρωμα](#) / [Άγιος Μάξιμος ο Γραικός](#)

Επειδή είμαστε φίλοι εν Κυρίω και μου φανερώνεις εν μέρει τις σκέψεις σου, θεώρησα σωστό, αγαπητέ μου φίλε και αδελφέ, με αυτήν την μικρή πραγματεία να υπακούσω στην επιθυμία σου, εφόσον ο Χριστός, Θεός και Σωτήρας μας, πού βλέπει την φιλία μας εν τώ ονόματί Του, δέχεται να φωτίσει και να νουθετήσει τον αδύναμο νου μου για την δόξα Του προς όφελος και σωτηρία σου. Επειδή Αυτός δεν χαίρεται και δεν δοξάζεται τόσο πολύ με τίποτα άλλο, όσο με την σωτηρία αυτών πού Τον πιστεύουν. Για αυτούς εξάλλου και από τον μεγάλο ζήλο Του αποφάσισε να υποστεί εκούσια τόσο πικρό θάνατο. Κανένας φιλότεκνος πατέρας δεν νοιάζεται και δεν φροντίζει για τα παιδιά του τόσο, όσο ο Δημιουργός μας, οδηγώντας μας με κάθε τρόπο προς Αυτόν, για να μας αποτρέψει από κάθε κακό, δόλο και ψεύδος, από κάθε σαρκική ακαθαρσία και ασωτία, και να μας κάνει υιούς του Θεού[1] και κληρονόμους της αιωνίας βασιλείας[2] και των άρρητων αγαθών, «α οφθαλμός ουκ είδε και ούς ουκ ήκουσε και επί καρδίαν ανθρώπου ουκ ανέβη»[3]. Κανείς δεν μπορεί να τα αποκτήσει αυτά διαφορετικά, παρά μόνο με την επιμελή τήρηση των σωτηρίων εντολών του Χριστού.

Πολλές είναι οι εντολές Του. Κυρίως όμως πρέπει να φροντίζουμε να τηρούμε τρεις από αυτές, την δικαιοσύνη, την ευσπλαγχνία και την πίστη, εξαιτίας της παραβάσεως των οποίων οι Φαρισαίοι και οι Γραμματείς καταδικάστηκαν από τον Σωτήρα Χριστό πού είπε: «Ουαί υμίν, γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριταί, ότι αποδεκατούτε το ηδύοσμον και το άνηθον και το κύμινον, και αφήκατε τα βαρύτερα του νόμου, την κρίσιν και τον έλεον και την πίστιν· ταύτα δε έδει ποιήσαι κακείνα μή αφιέναι»[4]. Όποιος τηρεί με ζήλο αυτές τις τρεις εντολές θα τηρήσει γενικώς όλο το θείο Ευαγγέλιο. Θα πρέπει να πιστεύει κανείς ολόψυχα στα λόγια του Σωτήρος, τα οποία Αυτός έχει πεί διά των προφητών, των αποστόλων

και των οικουμενικών διδασκάλων Του, κηρύττοντας τα μέλλοντα αγαθά, δηλαδή την αιώνια ζωή και την ατελεύτητη βασιλεία, πού θα αξιωθούν όσοι έζησαν ενάρετα και όσια κατά την παρούσα ζωή. Αλλά πρέπει να πιστεύει επίσης ολόψυχα και σε ο,τι είπε Αυτός για την φοβερή Δευτέρα Παρουσία Του, για την αναμενόμενη και αδέκαστη Κρίση και για τα αιώνια βάσανα, με τα οποία θα βασανίζονται οι παραβάτες των αγίων εντολών Του.

Όποιος λοιπόν πιστεύει σε όλα αυτά ειλικρινώς και χωρίς αμφιβολία και τα τηρεί, τα έχει διαρκώς μέσα στην καρδιά του και φυλάσσει συνεχώς τον εαυτό του από κάθε κακό και αδικία, την απληστία, την ακαθαρσία, το ψεύδος, τον δόλο, τον φθόνο, την φιλαργυρία, τον σφετερισμό ξένης περιουσίας, και παράλληλα φροντίζει, ώστε να ελεεί όλους, να τους αγαπάει, να τους θεωρεί καλύτερους, να βοηθάει τους αδικημένους κατά το μέτρο των δυνάμεών του με τον λόγο, με την πράξη και με την προσευχή στον Θεό. Με λίγα λόγια να πράττει ο,τι ευαρεστεί τον Θεό, δηλαδή «όσα εστίν αληθή, όσα σεμνά, όσα δίκαια, όσα αγνά, όσα προσφιλή, όσα εύφημα, εί τις αρετή και εί τις έπαινος», σύμφωνα με τον λόγο του Απόστολου[5]. Αυτά σκέπτεται και συλλογίζεται, αυτά πράττει, αυτά ζητάει πάντοτε, με αυτά ζεί και χαίρεται, μισώντας ολόψυχα κάθε ψεύδος και κάθε πονηριά. Αυτός καυχώμενος εν Κυρίω λέγει στον δίκαιο Θεό: «Αδικίαν εμίμησα και εβδοελυξάμην, τον δε νόμον σου ηγάπησα»[6] και σε άλλο χωρίο του ιδίου ψαλμού λέγει: «Αγαθός μοι ο νόμος του στόματός σου υπέρ χιλιάδας χρυσίου και αργυρίου»[7]. Όποιος ειλικρινά ακούει αυτόν τον ενάρετο λόγο, ζεί στον παρόντα κόσμο ως οδοιπόρος και ξένος, πού θυμάται πάντοτε και επιθυμεί την μέλλουσα αιώνια ζωή, σύμφωνα με τα λόγια του προφήτη: «Ως αγαπητά τα σκηνώματά σου, Κύριε των δυνάμεων. Επιποθεί και εκλείπει η ψυχή μου εις τάς αυλάς του Κυρίου, η καρδιά μου και η σάρξ μου ηγαλλιάσαντο επί Θεόν ζώντα»[8]. Και σε άλλον ψαλμό λέγει: «Μίαν ήτησάμην παρά Κυρίου, ταύτην εκζητήσω· του κατοικείν με εν οίκω Κυρίου πάσας τάς ημέρας της ζωής μου, του θεωρείν με την τερπνότητα Κυρίου και επισκέπτεσθαι τον ναόν τον άγιον αυτού»[9].

Αυτός πού είπε αυτά ήταν ένδοξος βασιλέας, πού είχε άφθονο χρυσό και ασήμι και ήταν περιβεβλημένος με τιμή και δόξα. Κανένα όμως από αυτά τα φθαρτά αγαθά δεν τον χαροποιούσε ιδιαίτερα, όσο θέρμαινε την καρδιά του η προσμονή των αγαθών πού ετοιμάστηκαν γι' αυτόν στον ουρανό. Γι' αυτό με τον μέγιστο ζήλο λέγει: «Ον τρόπον επιποθεί η έλαφος επί τάς πηγάς των υδάτων, ούτως επιποθεί η ψυχή μου προς σέ, ο Θεός. Εδίψησεν η ψυχή μου προς τον Θεόν τον ζώντα». Και έπειτα, επειδή, ζώντας πολύ χρόνο σε αυτήν την ζωή, στερείται της θέας της δόξας του Θεού, συνεχίζει με θλίψη, λέγοντας: «Πότε ήξω και οφθήσομαι τώ προσώπω του Θεού;»[10] Αυτοί οι θεάρεστοι άνδρες υπήρξαν θερμότατοι ζηλωτές της θείας δόξας και των μελλόντων αγαθών, μολονότι ζούσαν με τις γυναίκες

τους και είχαν αναρίθμητες βιοτικές μέριμνες. Το πιο θαυμαστό δε από όλα, ζούσαν πριν ακόμη έλθει ο Σωτήρας Χριστός, και για σύμβουλό τους είχαν μόνο τον νόμο του Μωυσή. Αλλά «ουδέν ετελείωσεν ο νόμος» σύμφωνα με τον θείο Παύλο[11].

Έχοντας αυτά τα παραδείγματα του θεαρέστου βίου, μπορούμε και εμείς πού κατέχουμε κοσμικά αξιώματα, να ευχαριστούμε τον Κύριο των ουρανών, αρκεί μόνο να επιθυμούμε ειλικρινά να αποκτήσουμε την αιωνία βασιλεία, την ατελεύτητη ζωή και να ξεφύγουμε από τα αιώνια βάσανα. Και εμείς, όπως και οι μακάριοι εκείνοι άνδρες, μπορούμε με την αρετή να αποφύγουμε τις προαναφερθείσες κακίες, αφού τις μισήσουμε ολόψυχα, όπως και κάθε ατιμία, και να ακολουθήσουμε τις σωτήριες και θεάρεστες πράξεις και αρετές, έχοντας πάντοτε στην μνήμη μας τον θεόπνευστο λόγο πού λέγει: «Αδικίαν εμίσησα και εβδελυξάμην, τον δε νόμον σου ηγάπησα»[12], αλλά και τον λόγο, «προωρώμην τον Κύριον διαπαντός, ενώπιόν μου ότι εκ δεξιών μου εστιν, ίνα μή σαλευθώ»[13]. Αρα, αν κάποιος έχει όλα αυτά στην μνήμη του και τα πιστεύει ολόψυχα, αν αγαπάει και ταυτόχρονα φοβάται τον Σωτήρα Χριστό ως αγαθό και φιλόανθρωπο Κύριο, και φοβερό Κριτή πού στέλνει χωρίς έλεος στα αιώνια βάσανα τους παραβάτες των αγίων εντολών Του, αυτός, εξαιτίας των θεαρέστων πράξεών του, είναι αληθώς μακάριος και στον παρόντα αιώνα και στον μέλλον-τα. Αφού έζησε καλά και θεάρεστα σε αυτήν την προσωρινή ζωή, θα ακούσει στην μέλλουσα την θεία φωνή να κηρύττει: «Εύ, δούλε αγαθέ και πιστέ· επί ολίγα ής πιστός, επί πολλών σε καταστήσω· είσελθε εις την χαράν του κυρίου σου»[14].

Οπότε μην απελπίζεστε για την σωτηρία σας εσείς πού ζείτε νόμιμα με τις γυναίκες σας, ανατρέφετε τα παιδιά σας και δεν ζητάτε διαζύγιο, σύμφωνα με την εντολή του θείου Παύλου, πού λέγει: «Δέδεσαι γυναικί; μή ζητεί λύσιν»[15], επειδή «τίμιος ο γάμος εν πάσι και η κοίτη αμίαντος»[16]. Αν όμως ζητάτε αληθινά την μεγαλύτερη σωτηρία, τότε να απομακρυνθείτε από κάθε κακό, από την αδικία, την πονηρία, την τοκογλυφία, την αρπαγή ξένης περιουσίας, το ψεύδος, την συκοφαντία, τον φθόνο, την απληστία και κάθε απανθρωπία και να αγαπήσετε την αλήθεια, την φιλανθρωπία, την αγαθότητα και την αγιότητα.

Να είσαστε ευχαριστημένοι από τις συζύγους σας και να μην επιθυμείτε τις ξένες, επειδή οι μοιχοί και οι άσωτοι, πού αμαρτάνουν με ξένες γυναίκες, καταδικάζονται σε αιώνια μαρτύρια μαζί με τους κατοίκους των Σοδόμων και των Γομόρρων, όπου το σκουλήκι δεν αποκοιμάται[17], το πύρ δεν σβήνει[18] και ο οδυρμός και βρυγμός των οδόντων είναι ατελείωτοι[19]. Αν όμως κάποιος από σας αφελώς δεν έχει πεισθεί από τα λόγια αυτά και θελήσει να αφιερωθεί στον μοναχικό βίο, και γι' αυτόν τον λόγο θέλει να διαζευχθεί από την γυναίκα του παρά την εντολή του

αγίου απόστολου Παύλου, ας ακούσει και το εξής, αφού δεν πείστηκε με όλα όσα έχουμε αναφέρει. Ας δοκιμάσει πρώτα τον εαυτό του στην κοσμική ζωή, για να δει αν θα μπορέσει να τηρήσει τις προαναφερθείσες αρετές και τις ορθές πράξεις με φόβο Θεού και ειλικρίνεια. Και αν μπορέσει με την βοήθεια του Θεού να τηρήσει τις εντολές με το θέλημα του Θεού, τότε να μή χωρίσει από την γυναίκα του, αλλά ευχαριστώντας τον Θεό να παραμείνει στην εκτέλεση καλών πράξεων, προσευχόμενος με ζήλο στον Θεό, για να τον τακτοποιήσει έτσι όπως θέλει Αυτός.

Επί πλέον να ξέρει ότι ο μοναχικός βίος πού επιθυμεί δεν είναι τίποτε άλλο, παρά η αυστηρή τήρηση των σωτηρίων εντολών του Θεού και του Ευαγγελίου του Χριστού. Αυτές είναι κυρίως κάθε αλήθεια και ευσπλαχνία, η ειλικρινής αγάπη, η εγκάρδια ταπείνωση, η πραότητα, η σωφροσύνη, η περιφρόνηση του φθαρτού πλούτου, της κοσμικής δόξας και τιμής, η απόρριψη της ματαιοδοξίας και κάθε απληστίας. Και αν στην κοσμική ζωή τηρήσει αυτές τις αρετές έτσι όπως πρέπει ενώπιον του Θεού, δεν θα είναι μακριά από τον μοναχικό βίο και την μακαριότητα. Και αντιθέτως, αυτός πού φοράει την μοναχική ενδυμασία, αλλά περιφρονεί τις εντολές του Σωτήρος και την παράδοση των Πατέρων, περνώντας την ζωή του αντίθετα προς αυτές, άτακτα, συνεχώς μεθώντας και τρώγοντας ασυγκράτητα, νικημένος από την φιλαργυρία, την απληστία, την πλεονεξία και την πονηρία, διαφέρει από τον κοσμικό άνθρωπο μόνο ως προς την ενδυμασία, κατά το ρητό του αποστόλου: «Η περιτομή ουδέν εστι, και η ακροβυστία ουδέν εστιν, αλλά τήρησις εντολών Θεού»[20]. Επομένως, οποίος προσεκτικά, με αληθινή πίστη και μεγάλη επιθυμία εκτελεί τις εντολές του Σωτήρος Χριστού, για να είναι αρεστός στον Θεό και όχι στους ανθρώπους, θα αναγνωριστεί από Αυτόν και θα αποκληθεί μοναχός, ακόμη και αν τελειώσει την ζωή του ως κοσμικός. Η χριστιανική ευσέβεια δεν συνίσταται από την αλλαγή της ενδυμασίας ούτε γίνεται επαινετή από την εγκράτεια, αλλά από την αλλαγή των κακών ειδωλολατρικών συνηθειών και από την αποφυγή κάθε κακού και κάθε ψυχοφθόρου πάθους, σαρκικό και πνευματικό. «Ο έχων τάς εντολάς μου και τηρών αυτάς, εκείνός εστιν ο αγαπών με»[21]. Και αλλού λέγει: «Ου πάς ο λέγων μοι Κύριε, Κύριε, εισελεύσεται εις την βασιλείαν των ουρανών, αλλ' ο ποιών το θέλημα του πατρός μου του εν ουρανοίς»[22]. Ο απόστολος Παύλος μας διδάσκει σε τι συνίσταται το θέλημά Του, λέγοντας στην Α΄ προς Θεσσαλονικείς Επιστολή: «Τούτο γάρ εστι θέλημα του Θεού, ο αγιασμός υμών, απέχεσθαι υμάς από της πορνείας, ειδέναι έκαστον υμών το εαυτού σκεύος κτάσθαι εν αγιασμώ και τιμή, μή εν πάθει επιθυμίας καθάπερ και τα έθνη τα μή ειδότα τον Θεόν, το μή υπερβαίνειν και πλεονεκτείν εν τώ πράγματι τον αδελφόν αυτού, διότι έκδικος ο Κύριος περί πάντων τούτων, καθώς και προείπαμεν υμίν και διεμαρτυράμεθα»[23]. Πρέπει όχι μόνο να μην επιθυμούμε τις ξένες γυναίκες και τις πόρνες, όχι μόνο να φυλαγόμαστε από την θεομίσητη ανδροφιλία, αλλά και με τις δικές μας γυναίκες να ερχόμαστε σε επαφή κατά

καιρούς και κατά καιρούς να τις αποφεύγουμε, «ίνα σχολάζηται τη προσευχή και πάλιν επί το αυτό». Να έρχεστε σε επαφή, όπως γράφει ο ίδιος Απόστολος στην Α΄ προς Κορινθίους Επιστολή, λέγοντας: «ίνα μή πειράζη υμάς ο σατανάς διά την ακρασίαν υμών»[24]. Ο Απόστολος εννοεί το πάθος της σαρκικής επιθυμίας και της επιθυμίας των ειδωλολατρών, δηλαδή των ανθρώπων πού δεν φοβούνται τον Θεό και δεν τον γνωρίζουν, όλη δε η ζωή τους, όλη η επιθυμία, όλη η προσπάθεια και ο αγώνας συνίσταται στην ακόρεστη ακολασία, στην ακαθαρσία, στην ασωτία, την αδικία και την απληστία.

Εσείς όμως, λέγει, ως χριστιανοί, αφού έχετε αγιασθεί και φωτισθεί με την αληθινή θεολογία και έχετε καθαρισθεί με το άγιο βάπτισμα, περιμένοντας την φοβερή και αδέκαστη Κρίση, να προσ-παθείτε να μην τους μοιάζετε, αλλά να διάγετε την ζωή σας με φόβο Θεού και αγνότητα. Αυτό το εξέφρασε με τα λόγια: «Ειδέναι έκαστον υμών το εαυτού σκεύος», δηλαδή την γυναίκα του, «κτάσθαι εν αγιασμώ και τιμή», πού σημαίνει να έρχεστε σε επαφή με εγκράτεια. Έτσι θα ελέγχετε την άλογη επιθυμία, ορίζον-τας μέτρο γι' αυτήν, χωρίς να σας οδηγεί αυτή πάντοτε, σαν τα άλογα ζώα. Όταν κανείς είναι εγκρατής και διατηρεί το μέτρο και της σεξουαλικής επαφής και της εγκρατείας, φυλάσσοντας τον εαυτό του κατά καιρούς καθαρό μόνο για τον σοφό Δημιουργό και πανάγαθο Θεό και Κύριο των πάντων, τον Ιησού Χριστό, πού μας ένωσε με τον εαυτό Του, τότε εκείνος ο γάμος θα αποκληθεί πράγματι «τίμιος εν πάσι και η κόιτη αμίαν-τος»[25]. Δόξα Αυτώ και τιμή συν τώ Πατρί Αυτού και τώ Αγίω Πνεύματι εις τον αιώνα του αιώνος. Αμήν.

Πηγή: Άπαντα Αγίου Μαξίμου Γραικού, Αγίου Μαξίμου Γραικού Λόγοι, Τόμος Α΄, Μετάφραση: Μάξιμος Τσμπένκο - Τιμόθεος Γκίμον, Έκδοσις Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 2011.

[1]. Πρβλ. Ματθ. 5,9. Ρωμ. 8,14. Γαλ. 3,26.

[2]. Πρβλ. Τίτ. 3,7. Ιακ. 2,5.

[3]. Α΄ Κορ. 2, 9.

[4]. Ματθ. 23, 23.

[5]. Φιλ. 4, 8.

[6]. Ψαλμ. 118, 163.

- [7]. Ψαλμ. 118, 72.
- [8]. Ψαλμ. 83, 2-3.
- [9]. Ψαλμ. 26, 4.
- [10]. Ψαλμ. 41, 2-3.
- [11]. Εβρ. 7, 19.
- [12]. Ψαλμ. 118, 163.
- [13]. Ψαλμ. 15, 8.
- [14]. Ματθ. 25, 21.
- [15]. Α΄ Κορ. 7, 27.
- [16]. Εβρ. 13, 4.
- [17]. Πρβλ. Μάρκ. 9,48.
- [18]. Πρβλ. Ματθ. 3,12. Μάρκ. 9,43. Λουκ. 3,17.
- [19]. Πρβλ. Ματθ. 8,12. 13,42,50. 22,13. 24,51. 25,30. Λουκ. 13,28.
- [20]. Α΄ Κορ. 7, 19.
- [21]. Ιω. 14, 21.
- [22]. Ματθ. 7, 21.
- [23]. Α΄ Θεσσ. 4, 3-6.
- [24]. Α΄ Κορ. 7, 5.
- [25]. Εβρ. 13, 4.

<http://bit.ly/10ibIXQ>